

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

گرایش فیزیولوژی ورزشی

اثر ۶ هفته تمرین استقامتی بر بیان ژن CDK5 در نخاع رت‌های نر ویستار با نروپاتی دیابت

محمد کشاورز

استاد راهنما:

دکتر رضا قراخانلو

مهر ۱۳۹۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

با اسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

دانشکده علوم انسانی

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای محمد کشاورز تحت عنوان: اثر ۶ هفته تمرین استقاماتی بر بیان ژن CDK5 در نخاع رت‌های نر ویستار با نروپاتی دیابت را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تائید می‌کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنمای	دکتر رضا قراخانلو	دانشیار	
۲- استاد مشاور	دکتر منصوره موحدین	استاد	
۳- استاد ناظر (داخلی)	دکتر حمید آقاعلی نژاد	دانشیار	
۴- استاد ناظر (خارجی)	دکتر محمدرضا کردی	دانشیار	
۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	دکتر حمید آقاعلی نژاد	دانشیار	

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانشآموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از استاد راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده استاد راهنما و دانشجو می‌باشد.

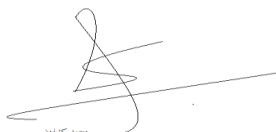
تبصره: در مقالاتی که پس از دانشآموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه می‌باشد، باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب امیربهرادر دخیلی دانشجوی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۰ مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع به نام بنده و یا هرگونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدین وسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم.»

محمد کاتبزاده

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله)‌های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله)‌های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می‌شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)‌ی خود، مراتب را قبلًا به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

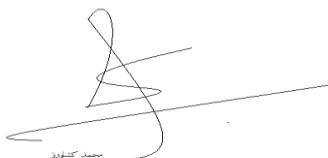
ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته فیزیولوژی ورزشی است که در سال ۱۳۹۲ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر رضا قراخانلو، مشاوره سرکار خانم دکتر موحدین از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه‌های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می‌تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر درعرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می‌کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می‌تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می‌دهد به منظور استیفادی حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب محمد کشاورز دانشجوی رشته تربیت بدنسی (فیزیولوژی ورزشی) مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق وضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می‌شوم.

محمد کشاورز

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

گرایش فیزیولوژی ورزشی

اثر ۶ هفته تمرین استقامتی بر بیان ژن CDK5 در نخاع رت‌های نر ویستار با نروپاتی دیابت

محمد کشاورز

استاد راهنما:

دکتر رضا قراخانلو

استاد مشاور:

دکتر منصوره موحدین

مهر ۱۳۹۲

من حصل آموخته نایم را تقدیم می کنم به آنان که مرآتی اشان آرام بخش آلام زینی ام است

به سبزترین گناه زندگیم، مادری که تار مویی از آن به پای من سیاه نماید

استوارترین تکیه گاهیم، دستان پر عمر درم پ

همسرم، پناه خستگیم و امید بودنم

برادر و خواهرم، همراهان همیشگی و پشتونه زندگیم

و نیکی سادات نازنین

لقد رو سکر

برخود نظیف می دانم که از زحات افرادی زیادی که از اندیشه، همکاری و توصیه های آنان در تدوین این پژوهش برو بردند، تقدیر نمایم:

از استاد راهنمای عزیزم جناب آقای دکتر قرانچلو، که علاوه بر راهنمایی های بسیار سودمند و ارزشمند، بنده از ایشان در اخلاق و زندگی آموختم از صیم قلب و با تمام وجود پاسکزارم. همچنین، از سرکار خانم دکتر موحدین که مشاوره های راهکشان و هشتمانه ایشان سهم بسزایی در اجرای هرچه بتران پژوهه داشت شکر می نمایم.

از همکاری صیمانه اعضا تیم پژوهشی جناب آقایان مسعود رحمتی، علی حازنی، امیر بهادر خلیلی و خانم فرانک صادقی پور کمال شکر را درم که بنده را همراهی نمودند.

از استاد بزرگوارم جناب آقایان دکتر آقاعلی نژاد، دکتر رجبی و دکتر کردی که به اندیشه های من آموختن پاسکزارم.

از جناب دکتر سنانیان و کروه اکترو فزیولوژی و کروه علوم تشريح دانشگاه تربیت مدرس و کروه فزیولوژی دانشگاه شهید بهشتی که اجرای این پژوهه را برای ما تنهیل نمودند بسیار پاسکزارم.

از دوست عزیزم آقای محمدی بیاتی، که بدون یچ نتی خالصانه بنده را دنگارش و تموین این پژوهه همایی کردن شکر می نمایم.

بیاد همکلاسی های عزیزم... یعقوب شیری، آرزو اسکندری، مصطفی بارانچی، امیر دخیلی، محمد امین ساعی، این دانشگاه فرانک صادقی و مریم زیلایی.

بیاد ۲ سال زندگی حاضرات شیرین و تلح و دوستانم و همینها نم در این مدت

مسعود رضا پور، علیرضا نجفی، حامد یعقوبی، مهرزاد ضیایی فر، میلاد امیریان، امیر پریزاد، امیر زاهدی، علیرضا خیری، علی اصغر حسینی، سجاد اسین صلاح، شرام حسین پور،

صادق رئیسی، بهادر الدین دشتی، و دیگر دوستان عزیزم

چکیده:

مقدمه: CDK5 به عنوان یک پروتئین کیناز نقش ویژه ای در سیستم عصبی را دارا می‌باشد و افزایش و کاهش بیان ژن و فعالیت این کیناز منجر به راه اندازی مسیرهای مرگ و یا زنده ماندن نورون‌ها می‌شود، با توجه به اثرات تمرین استقامتی مزمن بر رشد، جوانه زنی و عملکرد نورونی و بهبود شرایط پاتولوژیکی تخریب عصبی، هدف از پژوهش ما بررسی اثر عهفتۀ تمرین استقامتی بر بیان ژن CDK5 در نخاع رت‌ها نر ویستار با نوروپاتی دیابتی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: ۲۸ سر رت صحرایی بالغ از نژاد ویستار با میانگین توده بدنی $326/3 \pm 8/4$ گرم ، بطور تصادفی به چهار گروه کنترل سالم (C)، تمرین‌کرده سالم (T)، کنترل نوروپاتی (N) و تمرین‌کرده نوروپاتی (NT) تقسیم شدند. دیابت با استفاده از یک وله تزریق STZ ایجاد شد. گروه‌های تمرین ۶ هفته تمرین استقامتی را روی ترد Real time میل اجرا کردند، بیان ژن CDK5 در بخش حسی و حرکتی ریشه‌های نخاعی(DRG) با تکنیک اندازه‌گیری و با روش $2^{-\Delta\Delta CT}$ محاسبه شد.

یافته‌ها و نتیجه گیری: بیان ژن CDK5 پس از ۶ هفته تمرین استقامتی در بخش حسی و حرکتی نخاع گروه نوروپاتی کنترل(N) افزایش معناداری را نسبت به دیگر گروه‌ها نشان داد($P < 0.05$)، همچنین ۶ هفته تمرین استقامتی منجر به کاهش معنادار بیان ژن CDK5 در گروه نوروپاتی تمرین(NT) نسبت به نوروپاتی کنترل(N) شد($P < 0.05$). با توجه به نقش ویژه‌ی CDK5 در توسعه و رشد و یا مرگ نورونی پژوهش حاضر نشان داد که تمرین اتفاقاتی مزمن با اثرات مفید خود بر شبکه نورونی منجر به تعديل(کاهش) بیان ژن CDK5 در حالت پاتولوژیکی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: CDK5، تمرین استقامتی، نوروپاتی دیابت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل ۱- طرح پژوهش	
۲	۱-۱- مقدمه
۳	۱-۲- بیان مسئله
۱۲	۱-۳- ضرورت و اهمیت پژوهش
۱۴	۱-۴- فرضیه ها / پیش فرضها
۱۴	۱-۵- متغیرهای تحقیق
۱۵	۱-۶- قلمروی پژوهش
۱۵	۱-۷- واژههای کلیدی
۱۶	۱-۸- تعاریف عملیاتی
۱۸	فصل ۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش
۱۸	۲-۱- مقدمه
۱۸	۲-۲- مبانی نظری پژوهش
۲۰	۲-۳- ۱- دیابت ایجاد شده با STZ
۲۱	۲-۴- ۲- نوروپاتی دیابت

۲۳.....	۳-۲-۲- سبب شناسی نوروپاتی دیابت
۲۵.....	۴-۲-۲- نوروپاتی دیابت و درد.....
۲۶.....	۳-۲- پروتئین کینازهای وابسته به سیکلین.....
۲۷.....	CDK5 - ۱-۳-۲
۳۲.....	۱-۱-۳-۲- مسیرهای سیگنالینگ CDK5 (مسیر MEK (MAPK/ERK kinase1))
۳۲.....	۲-۱-۳-۲- مسیر دوپامینرژیک (انتقال دهندهای دوپامینی).....
۳۳.....	۳-۱-۳-۲- مسیر NGF
۳۴.....	۴-۱-۳-۲- نقش CDK5 در مسیر سیگنالینگ مرگ سلولی (AKT/PI3K))
۳۵.....	۲-۳-۲- نقشهای بیولوژیک CDK5
۳۵.....	۱-۲-۳-۲- CDK5 و ترشح انسولین.....
۳۷.....	۲-۲-۳-۲- CDK5 و نقش آن در سیگنالینگ درد.....
۳۸.....	۳-۲-۳-۲- نقش CDK5 در پویایی میکروتوبول، ثبات سیتواسکلتون و انتقال آکسونی
۳۹.....	۴-۲-۳-۲- انتقال آکسوبلاسمی
۴۱.....	۵-۲-۳-۲- CDK5، روند آپوپتوز سلولی و انتقال عصبی در سیناپس
۴۱.....	۶-۲-۳-۲- نقش CDK5 در روند آپوپتوز سلولی با ایجاد فسفوریلاسیون گیرندتها
۴۲.....	۷-۲-۳-۲- NGF و CDK5
۴۳.....	۴-۲- اثر ورزش بر نوروپاتی دیابت

۴۶	۱-۴-۲- نروپاتی محیطی و ورزش
۴۷	۲-۵- پیشینه پژوهش
۴۸	۲-۶- جمع بندی
۵۱	فصل ۳- روش شناسی پژوهش
۵۱	۳-۱- مقدمه
۵۱	۳-۲- روش پژوهش
۵۱	۳-۳- نمونههای حیوانی پژوهش
۵۲	۳-۴- روش اجرای پژوهش
۵۲	۳-۴-۱- روش ایجاد دیابت
۵۲	۳-۴-۲- پروتکل تمرین استقامتی
۵۴	۳-۴-۳- آزمونهای رفتاری
۵۴	۴-۳-۱- آزمون آلودینای مکانیکی
۵۵	۴-۳-۲- آزمون پردردی حرارتی
۵۷	۴-۴-۳- استخراج نمونه
۵۷	۴-۴-۵- سنجش بیان CDK5
۵۷	۴-۵-۱- استخراج RNA و سنتز cDNA
۵۸	۴-۵-۲- Real time – PCR

۵۹	۶-۴-۳- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات...
۶۱	فصل ۴- آزمون فرضیه ها و تجزیه تحلیل دادهها.....
۶۱	۱-۴ - مقدمه
۶۲	۲-۴- بخش اول: توصیف داده های پژوهش
۶۴	۳-۴- بخش دوم: استنباط دادههای پژوهش:.....
۶۴	۴-۳-۱- تغییرات در توده بدنی
۶۵	۴-۲-۳- تغییرات سطح گلوکز خون
۶۷	۴-۴- آزمون فرضیه های پژوهش
۶۸	۴-۴-۱- فرضیه اول:
۶۸	۴-۴-۱-۱- خرده فرض اول
۶۸	۴-۴-۲- خرده فرض دوم
۶۹	۴-۴-۳- خرده فرض سوم
۷۰	۴-۴-۴- فرضیه دوم:
۷۰	۴-۴-۴-۱- خرده فرض اول
۷۱	۴-۴-۴-۲- خرده فرض دوم
۷۱	۴-۴-۴-۳- خرده فرض سوم
۷۴	فصل ۵- بحث و نتیجه گیری.....

۷۴	۱-۵ - مقدمه
۷۴	۲-۵ - خلاصه پژوهش
۷۵	۳-۵ - بحث
۸۲	۱-۳-۵ - بخش نورونهای حرکتی در نخاع شوکی
۸۳	۲-۳-۵ - نورونهای حسی
۸۴	۴-۵ - آزمودنیهای سالم
۸۵	۵-۵ - جمع بندی
۸۷	۶-۵ - نتیجه گیری
۸۷	۷-۵ - پیشنهادات برای پژوهشگران آینده
۸۹	منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحة
جدول ۱-۳. جزئیات برنامه تمرینی	۵۳
جدول ۲-۳. توالی پرایمرهای مورد استفاده در پژوهش	۵۸
جدول ۴-۱. تغییرات توده بدن و گلوکز پیش و پس از تمرین در گروههای مختلف پژوهش (گرم)	۶۲
جدول ۴-۲. تغییرات زمان تأخیر در عقب کشیدن پا در آزمون هایپرآلرژیا (ثانیه) و تغییرات آستانه پس کشیدن	۶۳
پنجه در آزمون آلودینیای مکانیکی(گرم) در گروههای مختلف پژوهش.	

- جدول ۴-۳. میزان بیان ژن Cdk5 در بخش حسی نخاع بعد از دوره تمرینی در گروههای مختلف پژوهش ۶۳
- جدول ۴-۴. میزان بیان ژن Cdk5 در بخش حرکتی نخاع بعد از دوره تمرینی در گروههای مختلف پژوهش .. ۶۴
- جدول ۴-۵. نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بر بیان ژن Cdk5 در بخش حسی نخاع در گروهها ۶۸
- جدول ۴-۶. نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بر بیان ژن Cdk5 در بخش حرکتی نخاع در گروهها ۷۱

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۵	شكل ۱-۱. نقش CDKs در چرخه سلولی.....
۸	شكل ۲-۱. نقش گسترده CDK5 در عملکرد عصبی (آیپی و تسای، ۲۰۰۸).....
۹	شكل ۳-۱. اثرات مفید و مضر جلوگیری از فعالیت CDK5 (شلتون و جانسون، ۲۰۰۴).....
۱۱	شكل ۴-۱. نتایج پژوهش قیانی و همکاران، (۲۰۰۷).....
۲۰	شكل ۱-۲. ساختار شیمیایی STZ.....
۲۷	شكل ۲-۲. نقش CDKs در مراحل مختلف چرخه سلول
۲۸	شكل ۳-۲. CDK5.....
۲۹	شكل ۴-۲. نقش CDK5 در توسعه و رشد شبکه نورونی.....
۳۰	شكل ۵-۲. دامنه فعالیت CDK5 در مراحل درون و برون سلولی.....
۳۱	شكل ۶-۲. نقش CDK5 در مسیر زنده ماندن و مرگ سلول با فسفوریلاسیون.....
۳۳	شكل ۷-۲. نفس CDK5 در مسیر دوپامینرژیک با فسفوریلاسیون
۳۳	شكل ۸-۲. نفس CDK5 در مسیر NGF با فسفوریلاسیون.....

شکل ۹-۲. نفخ CDK5 در مسیر سیگنالینگ AKT با فسفوریلاسیون گیرنده ها در ابتدای مسیر	۳۴
شکل ۱۰-۲. مروری بر نقش CDK5 در حساسیت و انواع مسیرهای سیگنالیگ درد	۳۸
شکل ۱۱-۲. نفخ CDK5 در فسفوریلاسیون گیرندهها در مسیرهای رشد نورونی	۴۳
شکل ۱۱-۳. تمرین استقامتی در گروههای تمرین	۵۳
شکل ۲-۳. انجام تست آلدینیای مکانیکی در دانشگاه شهید بهشتی	۵۵
شکل ۳-۳. انجام آزمون پردردی حرارتی در دانشگاه شهید بهشتی	۵۶

فهرست نمودارها

عنوان	
صفحه	
نمودار ۱-۲	۴۸
نمودار ۱-۴	۶۵
نمودار ۲-۴	۶۶
نمودار ۳-۴	۶۶
نمودار ۴-۴	۶۷
نمودار ۵-۴	۶۹
نمودار ۶-۴	۷۲

فصل اول

بيان مسئله

پژوهش

فصل ۱ - طرح پژوهش

۱-۱ مقدمه

تاثیر فعالیت بدنی و نقش آن در پیشگیری و درمان بیماری‌ها روز به روز بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد و زمینه پژوهش را در ابعاد مختلف تمرينی فراهم می‌آورد. بر اساس گزارش مرکز کنترل بیماری‌ها، دیابت ملیتوس ششمین علت مرگ و میر در دنیاست. آمار مبتلایان به این بیماری همچنان رو به افزایش است و سالانه مبالغه هنگفتی صرف پیشگیری و درمان بیماری دیابت می‌شود. دیابت ملیتوس یک بیماری متابولیک مشخص شده با کاهش ترشح و یا اثر انسولین در سطح سلولی است که موجب افزایش گلوکز خون می‌شود. هایپرگلیسمی مرتبط با دیابت با افزایش سطوح فاکتورهای التهابی، سایتوکاین‌ها و افزایش تولید رادیکال‌های آزاد مرتبط است و عموماً موجب بروز یک وضعیت التهابی مزمن در بیماران مبتلا به دیابت می‌شود (انگستروم و همکاران، ۲۰۰۳). دیابت ملیتوس ناشی از مدل STZ^۱ در رت‌ها مدل شناخته شده‌ی خوبی برای مطالعه دیابت است که موجب تخریب پیشرونده و برگشت‌ناپذیر سلول‌های β پانکراس و به دنبال آن کاهش ترشح انسولین و هایپرگلیسمی می‌شود. در حال حاضر هیچ درمان شناخته‌شده‌ای برای دیابت وجود ندارد، اما ورزش یکی از مهمترین ابزارهای درمانی برای این بیماری است (انجمن دیابت آمریکا، ۱۹۹۸). نوروپاتی دیابت واژه‌ایی توصیفی است که طیفی از سندروم‌های کلینیکی را در بر می‌گیرد که توزیع آناتومیکی مختلف، دوره‌های درمانی و احتمالاً

^۱ - Streptozotocin

سازوکارهای پاتولوژیک در برگیرنده مختلفی را دارد نروپاتی دیابت در اثر هر دو آسیب ناشی از هایپرگلایسمی^۱ به سلول‌های عصبی و ایسکمی^۲ ناشی از کاهش جریان عروقی - عصبی تحریک شده از هایپرگلایسمی رخ می- دهد (یاسودا و همکاران، ۲۰۰۰؛ ادواردز و همکاران، ۲۰۰۸). در شرایط پاتولوژیکی نظیر نروپاتی دیابت، روند متعادل و مناسب بیان ژن و فعالیت عناصر دخیل در مرگ و زنده ماندن نورون‌ها در سیستم عصبی محیطی CNS و مرکزی دست‌خوش تغییر می‌شوند که در این شرایط تخریب عصبی از نوزایش عصبی پیشی می- گیرد، گزارش شده است که پس از آسیب عصب، نوزایش عصب محیطی در رت‌های دیابتی تحریک شده توسط STZ مختل می‌گردد (لانگو و همکاران، ۱۹۸۶؛ اکسترام و تاملینسون، ۱۹۸۹؛ تراد و همکاران، ۱۹۹۶) تغییرات ایجاد شده در اثر تمرین ورزشی در نورون‌ها بازتابی از تغییرات ایجاد شده در متابولیسم انرژی، فعالیت لیزوزومی، بیوسنتز RNA، افزایش انتقال آکسوبلاسمی استیل کولین و افزایش نرخ جوانه زنی به دنبال برش عصبی است (گرچمن و همکاران، ۱۹۷۵). بنابراین به طور کلی به نظر می‌رسد نورون‌ها به کاهش و افزایش فعالیت به لحاظ بیوشمیابی سازگار می‌شوند که چنین تغییرات بیوشمیابی می‌تواند به حفظ بقای نورون‌ها کمک کند.

۱-۲- بیان مسئله

از دیدگاه ریخت‌شناسی، یافته‌های پاتولوژی آتروفی آکسون، میلین زدایی، کاهش تارهای عصبی و کندشدن نوزایش تارهای عصبی در بیماران دیابتی گزارش شده است (سیما و همکاران، ۱۹۸۸). نروپاتی دیابت واژه‌ای توصیفی است که طیفی از سندروم‌های کلینیکی را در بر می‌گیرد که توزیع آناتومیکی مختلف، دوره‌های درمانی و احتمالاً سازوکارهای پاتولوژیک در برگیرنده مختلفی را دارد. شایع‌ترین سندروم‌های کلینیکی در برگیرنده دیابت تحت دو سر فصل طبقه‌بندی می‌شوند: نورپاتی پراکنده و متمنکز. نروپاتی پراکنده به صورت پلی نروپاتی

¹. Hyperglycemia

². Ischemia

حسی حرکتی متقارن دیستال تحتانی^۱ (DPN) و نروپاتی خودمختار دیابتی^۲ (DAN) شایع هستند و اغلب پیش-رونده هستند. نروپاتی‌های متمرکز از شیوع کمتری برخوردارند و اغلب خود محدودشده^۳ هستند (یاسودا و همکاران، ۲۰۰۰؛ ادواردز و همکاران، ۲۰۰۸).

در DPN همراه با افزایش دوره و شدت دیابت معمولاً نقصان‌های حسی بر عملکرد اعصاب حرکتی سایه افکنده و ابتدا در بخش‌های تحتانی اندام ظاهر می‌شود و نشانه‌های آن بسته به نوع تارهای درگیر متفاوت است. در واقع DPN و DAN بسیار شایع بوده و پراکنده و پیش‌رونده می‌باشند، نروپاتی‌های مرکزی معمولاً نادر بوده و به طور ناگهانی رخ داده، گاهی اوقات خود محدود کننده می‌باشند و احتمال وقوع آن در سالمندان بیشتر به چشم می‌خورد. در نهایت اینکه نروپاتی دیابت در اثر هر دو آسیب ناشی از هایپرگلایسمی^۴ به سلول‌های عصبی و ایسکمی^۵ ناشی از کاهش جریان عروقی - عصبی تحریک شده از هایپرگلایسمی رخ می‌دهد (یاسودا و همکاران، ۲۰۰۰؛ ادواردز و همکاران، ۲۰۰۸). در شرایط پاتولوژیکی نظیر نروپاتی دیابت، تخریب عصبی از نوزایش عصبی پیشی می‌گیرد، گزارش شده است که پس از آسیب عصب، نوزایش عصب محیطی در رت‌های دیابتی تحریک شده توسط STZ مختل می‌گردد (لانگو و همکاران، ۱۹۸۶؛ اکسترام و تاملینسون، ۱۹۸۹؛ تراد و همکاران، ۱۹۹۶). این اختلال ناشی از نقصان‌هایی است که در یک یا چند مجموعه از فرایندهای عصبی شامل: تاخیر در شروع نوزایش، کاهش در رخ نوزایش و اختلال در بالیدگی تارهای عصبی نوزایش شده می‌باشد (یاسودا و همکاران، ۲۰۰۰).

تغییرات ایجاد شده در اثر تمرين ورزشی در نرون‌ها بازتابی از تغییرات ایجاد شده در متابولیسم انرژی، فعالیت لیزوژومی، بیوسنتر RNA، افزایش انتقال آکسوبلاسمی استیل کولین و افزایش رخ جوانه زنی به دنبال برش عصبی است (گرچمن و همکاران، ۱۹۷۵). بنابراین به طور کلی به نظر می‌رسد نرون‌ها به کاهش و افزایش

1. Distal Symmetrical Sensorimotor Polyneuropathy (DPN)

2. Diabetic Autonomic Neuropathy (DAN)

3. Self Limited

4. Hyperglycemia

5. Ischemia